

Raport Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia

Raport został przygotowany dnia 7 marca 2016 r. na podstawie Raportów Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia opracowanych w oparciu o Uchwałę nr 43/2012-2013 Senatu UP w Lublinie z dnia 22 lutego 2013r w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz Zarządzenie nr 23 Rektora UP w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2013r i innych obowiązujących aktów prawnych (Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym; z późn. zm.). W oparciu o wymienione podstawy prawne funkcjonuje Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, który ocenia, zapewnia i doskonali jakość kształcenia w zakresie wytyczonym przez utworzone procedury i instrukcje. Zarządzanie jakością kształcenia stanowi wyodrębniony aspekt funkcjonowania Uczelni, wydziałów i wpisanych w nie kierunków kształcenia przyporządkowanych specjalnej organizacyjnej strukturze akademickiej i utworzonych na poszczególnych wydziałach Ksiągach Jakości. Rok akademicki 2014/2015 jest trzecim rokiem realizacji zadań wynikających z wdrożenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJ).

Systemowe podnoszenia jakości kształcenia przez WSZJ UP w Lublinie realizowane jest poprzez ciągłe monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia na poszczególnych wydziałach i kierunkach studiów. Współpraca prowadzona na poszczególnych wydziałach z otoczeniem społeczno-gospodarczym (interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi), wzbogaca atrakcyjność studiowania i wpływa na podnoszenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów oraz słuchaczy UP w Lublinie.

W trakcie całego roku akademickiego 2014/2015 podejmowano działania zgodnie z przyjętym harmonogramem Uczelnianej Komisji Zarządzania Jakością Kształcenia w UP w Lublinie mających na celu monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni.

Jakość kształcenia na poszczególnych wydziałach oceniano wykorzystując następujące narzędzia: arkusze hospitacji zajęć nauczyciela akademickiego, ankiety oceny nauczycieli, protokoły zaliczeń i egzaminów, ankiety z odbytych praktyk, ankiety dyplomanta oraz narzędzia wspomagające w postaci opinii pracowników wydziałów, spotkań minimum kadrowego danego kierunku, rad programowych czy interesariuszy.

W wyniku przeprowadzonych hospitacji zgodnie z planami kierowników jednostek na poszczególnych wydziałach, stwierdzono, że zajęcia są prowadzone prawidłowo, a zamierzone cele zajęć zostały uzyskane. Raporty złożone z hospitacji są lakoniczne i często jednak nie uwzględniają wszystkich ocenianych elementów wykorzystywanych w procesie dydaktycznym. Istotnym wymienianym elementem w tych raportach jest brak przepływu informacji między wykładowcami, co może wpływać na powtarzanie treści zajęć. Hospitacje prowadzone na studiach podyplomowych wskazują na duży profesjonalizm i zaangażowanie osób prowadzących zajęcia.

Przeprowadzone za pomocą Ankiety oceny pracy nauczycieli akademickich (Ankieta satysfakcji studenta), prowadzono w formie elektronicznej przez Wirtualny Dziekanat (semestr zimowy i letni). Analizując wyniki tych ankiet na poszczególnych wydziałach, stwierdzono konieczność przypisania do oceny w danym module wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia, a nie tylko osoby odpowiedzialnej. Komisje wydziałowe

wskazują konieczność przeszkolenia studentów przed prowadzeniem ankietyzacji w celu lepszego zrozumienia postawionych pytań w ankietach.

Komisje wydziałowe po zakończeniu semestrów przeprowadziły analizy protokołów zaliczeń i egzaminów. W przypadku modułów z których liczba studentów, którzy nie uzyskali założonych efektów kształcenia przekroczyła 30% wdrożono programy naprawcze.

Ankietyzacja praktyk prowadzonych na wydziałach umożliwiła prowadzenie analizy uzyskanych efektów z praktyk zawodowych. Ankietyzacja dotyczyła oceny praktyk objętych planem studiów i prowadzona była w wersji papierowej, po zakończeniu praktyki. Poprzez ankietę zostały zbadane m.in.: programy praktyki zawodowej, przydatność zdobytej wiedzy w trakcie zajęć, ocena opiekunów praktyk. Oceny poszczególnych pytań zawartych w ankiecie kształtowały się na dobrym poziomie, co wyraża zadowolenie studentów z wybranych miejsc praktyk oraz prawidłowym ich przebiegu. Cel praktyk był jasno wytyczony na poszczególnych kierunkach studiów, a praktyki realizowane zgodnie z planem studiów. Ankietowani studenci wskazywali, że wiedza i umiejętności jakie zdobyli w trakcie studiów pozwoliły na prawidłowe realizowanie zadań w trakcie trwania praktyk, a praktyka dała im duże możliwości rozwoju i zdobycia nowych umiejętności.

Istotnym elementem weryfikacji założonych efektów kształcenia przez komisje wydziałowe jest analiza jakości prac dyplomowych, wyników z egzaminu dyplomowego, co w połączeniu ze średnią ze studiów stanowi ostateczną weryfikację stopnia uzyskanych efektów przez studentów. Łącznie w objętym raportem roku studia ukończyło 2462 absolwentów.

Komisje dokonały również szczegółowej analizy ankiety dyplomanta. Jak wynika z raportów niezależnie od kierunku studiów, najwyżej absolwenci ocenili opiekę ze strony promotora w trakcie przygotowywania pracy dyplomowej, kompetencje pracowników dziekanatu, Działu Spraw Socjalnych Studentów, Biblioteki Głównej. Absolwenci również oceniali dobrze i bardzo dobrze spełnienie oczekiwań związanych z wybranym kierunkiem studiów, zgodność tematyki praktyk z kierunkiem studiów oraz program studiów. Nieco słabiej oceniano Biuro Wymiany Międzynarodowej w zakresie programu ERASMUS.

Uczelniana komisja wspiera i monitoruje działania wydziałowych komisji opracowując dokumenty systemowe pomocne przy tworzeniu Wydziałowej Księgi Jakości jak też w zakresie konstruowania nowych programów studiów, czy doskonalenia już istniejących. Działania te pozwalają na realizację celów stawianych systemowi jakości kształcenia oraz umożliwiają podniesienie atrakcyjności oferty edukacyjnej w UP w Lublinie o nowe kierunki. Ofertę edukacyjną stanowiło 37 kierunków, a w ostatnim roku poszerzono o następujące kierunki: żywienie człowieka i dietetyka, doradztwo w obszarach wiejskich, inżynieria przemysłu spożywczego, transport w inżynierii produkcji. Natomiast oferta studiów podyplomowych obejmuje 23 kierunki dające możliwości kształcenia, a w roku ubiegłym utworzono następujące kierunki studiów podyplomowych: Architektura krajobrazu w rewitalizacji obszarów miejskich, Integrowana produkcja roślin, Nowoczesne Technologie w architekturze krajobrazu, Planowanie i gospodarka przestrzenna, Rachunkowość i podatki w rolnictwie. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w raportach wydziałowych komisji ocenę jakości kształcenia prowadzono również dla słuchaczy studiów podyplomowych UP w Lublinie. Ankietę w formie papierowej przeprowadzono wśród słuchaczy kończących studia podyplomowe w czerwcu 2015 roku. Niestety nie wszyscy słuchacze kończący studia podyplomowe wypełnili uzyskaną ankietę.

W roku akademickim 2014/15 na wszystkich wydziałach prowadzono spotkania, konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Współpraca taka z interesariuszami zewnętrznymi pozwoli na wskazanie obszarów, czy elementów w programach kształcenia wymagających doskonalenia. Interesariusze pozytywnie oceniają dotychczasową współpracę oraz wskazują obszary odbywania praktyk zawodowych, zasad ich realizacji, tak aby student mógł maksymalnie poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności praktyczne. Współpraca z interesariuszami jest istotnym elementem w planowaniu i realizowaniu procesu kształcenia wszystkich kierunków dostosowanego do misji Uczelni i wymogów rynku pracy. Komisje wydziałowe w przedstawionych raportach pozytywnie oceniają wprowadzenie rekomendacji Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, jak też działania Rad Programowych w kierunku doskonalenia programów kształcenia. Istotne okazało się wprowadzenie Karty Nauczyciela Akademickiego, która pozwala na bieżącą weryfikację dorobku naukowego i kwalifikacji nauczycieli realizujących określony moduł czy promotorstwo prac dyplomowych. Komisje wnoszą o ograniczenie obowiązków nauczycieli akademickich związanych z realizacją procesu dydaktycznego np. poprzez zlikwidowanie konieczności wypełniania indeksu i protokołów w formie drukowanej. Wskazują zasadność podjęcia działań w celu rozszerzenia ankiety satysfakcji studenta, w celu pozyskania bardziej przydatnych informacji. Podnoszą kwestię obiektywizmu „Ankiety satysfakcji studenta” mając na uwadze to, że wypełnia ją zbyt mała grupa studentów realizujących dany moduł. Zalecają wybiórcze kontrole prac dyplomowych, zgodnie z instrukcjami wydziałowymi, gdyż celem nadrzędnym jest doskonalenie procesu kształcenia.

Kierując się wymaganiami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia UP w Lublinie po przeanalizowaniu raportów Wydziałowych komisji za rok akademicki 2014/15 zaleca następujące działania:

1. Poprawa jakości kształcenia, aby wiedza i umiejętności zdobyte podczas zajęć dydaktycznych zgodnie z propozycjami i sugestiami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, mogły być wykorzystane w praktyce;
2. Motywowanie kadry dydaktycznej do ciągłego doskonalenia umiejętności dydaktycznych oraz wspieranie rozwoju zawodowego studenta z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi w trakcie prowadzonych zajęć;
3. Inspirowanie studentów do aktywnego udziału w ankietyzacji oraz samodzielnego zdobywania i poszerzania wiedzy w zakresie wybranego kierunku studiów;
4. Analizę i aktualizację obowiązujących na Wydziale instrukcji oraz konstruktywnych sposobów poprawy sytuacji w dialogu z pracownikami i studentami.

Przewodnicząca
Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania
Jakością Kształcenia
Prof. dr hab. Bożena Nowakowicz-Dębek